

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ А.В.Овчаренко
28 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНОЗЕМНА МОВА ДЛЯ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

Ступінь доктора філософії
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки»

2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Дем'яненко Ольга Євгенівна, доцент кафедри германської філології,
кандидат педагогічних наук, доцент. (Дем'яненко О.Є.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології

Протокол від "27" серпня 2024 року № 17

Завідувач кафедри германської філології (Мироненко Т.П.)

Анотація

Курс «Іноземна мова для наукової комунікації» призначений для розвитку пізнавальних та практичних навичок, необхідних для аспірантів для обробки англомовної дослідницької літератури та успішного ведення академічного спілкування в усній та письмовій формі.

Матеріал курсу дає можливість аспірантам опанувати три види англомовної комунікативної діяльності з метою формування навичок, необхідних для написання дослідницької статті та розширеного конспекту, підготовки та викладу академічної презентації англійською мовою. Курс спрямовано на набуття знань у сфері сучасного англомовного наукового дискурсу, які необхідні не тільки під час навчання у закладі вищої освіти, але й в умовах самостійної професійної діяльності, і формуванні англомовної комунікативної компетентності у сфері професійного спілкування.

Ключові слова: мовна компетенція, наукова комунікація, академічне спілкування.

Course Annotation

The course «Foreign Language for Academic Communication» is designed to develop the cognitive and practical skills required for PhD students to process English-Language research literature and successfully pursue academic communication orally and in writing.

The course material enables PhD students to master three types of English-language communicative activities so as to develop the skills needed to write a research article and an extended abstract, prepare and deliver an academic presentation in English. The course is aimed at acquiring knowledge in the field of modern English-language scientific discourse, which is necessary not only during studies at a higher education institution, but also in the conditions of independent professional activity, and the formation of English-language communicative competence in the field of professional communication.

Key words: language competence, scientific communication, academic communication.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - Підготовка доповіді та виступ за отриманими результатами з науково-дослідної роботи англійською мовою	Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки	<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 90		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 16	Ступінь: доктор філософії	Практичні	
		30 год.	
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	
http://moodle.mdu.edu.ua/		Вид контролю: залік	

Мова навчання – англійська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год: 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (33% ~ 67%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: розвиток вмінь аспірантів використовувати англійську мову в усній формі для презентації та обговорення результатів своєї дослідницької роботи, а також повністю розуміти англійські академічні тексти з політичного дискурсу.

Завдання курсу:

- визначити особливості академічної компетентності здобувачів третього освітнього рівня;
- опанувати вміннями наукової писемної та усної іноземної мови (англійська) у процесі роботи над науковим дослідженням;
- оволодіти мовними компетентностями для представлення та обговорення результатів наукової роботи англійською мовою;
- удосконалити навички аргументованого викладу навчального матеріалу в усній та письмовій формі;
- розвинути вміння аналізувати та критично оцінювати значну кількість дослідницького матеріалу викладеного англійською мовою в вітчизняних та закордонних виданнях із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;
- оволодіти соціолінгвістичною, соціокультурною, прагматичною та риторичною компетентностями з метою забезпечення ефективного професійного спілкування іноземною мовою у науковому та академічному середовищі.

Передумови для вивчення дисципліни: викладання курсу передбачає врахування принципів дидактики, що поєднує знання з різних дисциплін («Іноземна мова для науково-професійної комунікації» за ОС Магістр) та за фахом спеціальності у цілісну систему та забезпечує поступовість в опануванні знаннями з курсу «Англійська мова для наукової комунікації».

Навчальна дисципліна складається з 3 кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН-4. Глибоко розуміти загальні принципи та методи педагогічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері педагогічної освіти і науки та у викладацькій практиці.

ПРН-5. Знати трансформаційні зміни та сучасний стан розвитку педагогічної освіти в регіоні, Україні та за її межами

ПРН-10. Опанування іноземної мови на рівні, достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної тематики за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувач вищої освіти оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації, критичного осмислення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження; брати участь, розробляти і управляти проєктами в галузі освіти.

ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність спілкуватися із науковою спільнотою, зокрема іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі; здійснювати міжкультурну комунікацію, працювати в міжнародному контексті, в інтернаціональних дослідницьких групах.

Програма навчальної дисципліни.

Кредит 1. Characteristics of Academic Presentations

Тема 1. Characteristics and types of scientific presentations.

Тема 2. Conference abstract.

Тема 3. Structure of academic presentation. Openings and closings.

Тема 4. Supporting the main points. Describing a concept in the field of study.

Тема 5. Explaining data. Credibility. Referencing. Visual aids.

Кредит 2. Types and Structure of Academic Abstracts

Тема 6. Nature and functions of abstracts.

Тема 7. Types of abstracts.

Тема 8. Abstract structure.

Тема 9. Communicative strategies of abstract writing.

Тема 10. Academic and informative style of abstracts.

Кредит 3. Scientific Research Article

Тема 11. Research article as an academic genre.

Тема 12. Structure of a research article. Academic style.

Тема 13. Introduction in a research article.

Тема 14. Writing a literature review. Avoiding plagiarism.

Тема 15. Methods section.

3. Структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Characteristics of Academic Presentations						
Тема 1. Characteristics and types of scientific presentations.	6		2			4
Тема 2. Conference abstract.	6		2			4
Тема 3. Structure of academic presentation. Openings and closings.	6		2			4
Тема 4. Supporting the main points. Describing a concept in the field of study.	6		2			4
Тема 5. Explaining data. Credibility. Referencing. Visual aids.	6		2			4
Разом за кредит:	30		10			20
Кредит 2. Types and Structure of Academic Abstracts						
Тема 6. Nature and functions of abstracts.	6		2			4
Тема 7. Types of abstracts.	6		2			4
Тема 8. Abstract structure.	6		2			4
Тема 9. Communicative strategies of abstract writing.	6		2			4
Тема 10. Academic and informative style of abstracts.	6		2			4
Разом за кредит:	30		10			20
Кредит 3. Scientific Research Article						
Тема 11. Research article as an academic genre.	6		2			4
Тема 12. Structure of a research article. Academic style.	6		2			4

Тема 13. Introduction in a research article.	6		2		4
Тема 14. Writing a literature review. Avoiding plagiarism.	6		2		4
Тема 15. Methods section	6		2		4
Разом за кредит:	30		10		20
Разом за семестр:	90		30		60

4. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
Кредит 1. Characteristics of Academic Presentations		
1	Characteristics and types of scientific presentations.	2
2	Conference abstract.	2
3	Structure of academic presentation. Openings and closings.	2
4	Supporting the main points. Describing a concept in the field of study.	2
5	Explaining data. Credibility. Referencing. Visual aids.	2
Кредит 2. Types and Structure of Academic Abstracts		
6	Nature and functions of abstracts.	2
7	Types of abstracts.	2
8	Abstract structure.	2
9	Communicative strategies of abstract writing.	2
10	Academic and informative style of abstracts.	2
Кредит 3. Scientific Research Article		
11	Research article as an academic genre.	2
12	Structure of a research article. Academic style.	2
13	Introduction in a research article.	2
14	Writing a literature review. Avoiding plagiarism.	2
15	Methods section	2
	Разом	30

5. Самостійна робота Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
Кредит 1. Characteristics of Academic Presentations		
1	Доповідь на тему "Priority directions of Ukrainian science"	10
2	Підготовка проекту "Methods of effective discussion"	10
Кредит 2. Types and Structure of Academic Abstracts		
3	Підготовка реферативного огляду автентичної англійської літератури з проблематики власного наукового дослідження.	10
4	Підготовка анотації наукової статті.	10
Кредит 3. Scientific Research Article		
5	Презентація на тему "Science Research Writing"	10
6	Аналіз наукової статті за фахом.	10
	Разом	60

6. Індивідуальне науково-дослідне завдання

- Аналіз наукової літератури за фахом;
- Написання наукової статті англійською мовою за фахом;
- Складання бібліографії іноземних джерел за науковим фахом;

- Підготовка усної доповіді, презентації та виступу за результатами власного наукового дослідження англійською мовою.

Основне завдання цього виду діяльності – розвиток навичок самостійної роботи аспірантів та вдосконалення навичок оцінювання актуальності намічених досліджень, формування мети і завдання дослідження, огляду аутентичної літератури з теми науково-дослідної роботи, виконання дослідження, вміння виступати з доповідями на конференціях з даної навчальної дисципліни

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- 1) Наукова стаття має відповідати структурі написання академічних текстів англійською мовою;
- 2) Анотація англійською мовою до власної наукової статі повинна бути структурованою і містити – 600 знаків;
- 3) Наукова стаття повинна містити обґрунтовані висновки та перспективи подальших розвідок з теми дослідження.

7. Форми роботи та критерії оцінювання

Навчання дисципліни (з урахуванням галузевої специфіки) відбувається у змішаній формі навчання, що передбачає поєднання аудиторних та дистанційних занять відповідно до Статті 49. Форми навчання у вищих навчальних закладах, Закон України про вищу освіту - Редакція від 13.03.2016 року.

Рейтинговий контроль знань здобувачів третього рівня освіти здійснюється за 100-бальною шкалою Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання знань в Національному університеті імені В.О.Сухомлинського.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок аспірантів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Аспіранту виставляється *відмінно*, якщо він цілком володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних та письмових відповідей, всебічно розкриває зміст наукових питань за фахом, використовуючи при цьому граматично та лексично правильне висловлювання англійською мовою. Усі завдання передбачені у вивчені курсу виконані без помилок.

Аспіранту виставляється *дуже добре*, якщо він достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів і письмових відповідей, здебільшого розкриває зміст наукових питань за фахом. Під час висвітлення деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає окремі граматичні та лексичні помилки. Правильне виконання більшості завдань, що передбачені у вивчені курсу.

Аспіранту виставляється *добре*, якщо він загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, використовуючи при цьому необхідні фахову знання. Допускає при цьому окремі суттєві неточності, лексичні та граматичні помилки. Правильно виконав дві треті завдань, що передбачаються у вивчені курсу.

Аспіранту виставляється *достатньо*, якщо він частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання з іноземної мови та за фахом. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань за фахом, допускає багато лексичних та граматичних помилок. Правильно виконав половину завдань, що передбачаються курсом.

Аспіранту виставляється *задовільно* якщо він частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без обґрунтування та аргументації) викладає його під час усних та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань за фахом, допускаючи при цьому суттєві неточності, речення створені не правильно з граматичної та лексичної точок зору. Правильно виконав меншість завдань, що передбачаються курсом.

Оцінка за виконання *індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи* виставляється з урахуванням таких параметрів:

- змістовне наповнення;
- структура;
- логічність, послідовність викладення;
- наявність висновків.

Підсумковий контроль знань:

Підсумковий контроль знань аспірантів здійснюється з урахуванням накопичення балів за кожен кредит. Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

8. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема заявка на міжнародну конференцію, наукова стаття), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

9. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

10. Рекомендована література.

Базова:

1. Pchenko O. The Language of Science. Англійська для науковців. 6th edition, revised. К.: «Едельвейс», 2020.
2. Pchenko O., Shelkovnikova Z. Scientific Communication: Online Lecture Notes. Наукова комунікація: конспект онлайн лекцій. Навчальний посібник для студентів та аспірантів. К.: Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2020. 256 с.

3. Мироненко Т.П., Добровольська Л.С. «Академічне писемне мовлення англійською мовою». Навчальний посібник. Миколаїв: «Ліон», 2018. 220с.
 4. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.1 (Граматичні труднощі). К.: Політична думка, 1997.
 5. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.2 (Термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі). К.: Політична думка, 1997.
 6. Яхонтова Т.В. Основи англомовного наукового письма. English Academic Writing for Students and Researchers: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002.
 7. Murphy R. English Grammar in Use. Cambridge University Press, 2019.
- Допоміжна література

Допоміжна:

1. Armer T. Cambridge English for scientists. Cambridge: Cambridge University Press, 2011.
2. Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Language policy unit, Strasbourg. Online: www.coe.int/lang-CEFR 2018.
3. Darian S. Understanding the Language of Science. University of Texas Press, 2003.
4. Davis M. Scientific papers and presentations. San Diego: Academic Press, 1997.
5. Eskey F. Tech Talk. Better English through reading in science and technology. Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2005.
6. Glasman-Deal H. Science Research Writing: A Guide for Non-Native Speakers of English. Imperial College Press, 2009.
7. Wallwork A. English for Writing Research Papers. Springer, 2011.
8. Wallwork A. English for Research: Usage, Style, and Grammar. Springer, 2015.
9. Wallwork A. English for Academic Correspondence (English for Academic Research). Springer, 2016.

9. Інформаційні ресурси

1. http://www.bristol.ac.uk/arts/exercises/grammar/grammar_tutorial/index.htm
2. http://www.bristol.ac.uk/arts/exercises/grammar/grammar_tutorial/index.htm
3. <http://www.uefap.net/grammar/grammar-in-eap-introduction/grammar-in-eap-example>
4. https://canvas.hull.ac.uk/courses/213/modules#module_957
5. http://fbe.unimelb.edu.au/data/assets/pdf_file/0009/631566/5_Academic_Writing_1_SentenceStructure_and_Grammar.pdf